NN 115/2018 (20.12.2018.), Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem

HRVATSKI SABOR

2234

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O STAŽU OSIGURANJA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Proglašavam Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 7. prosinca 2018.

Klasa: 011-01/18-01/164
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 13. prosinca 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O STAŽU OSIGURANJA S POVEĆANIM TRAJANJEM

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Osobe koje ostvaruju prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti prema odredbama općeg propisa o mirovinskom osiguranju i prema odredbama ovoga Zakona su:

1. osiguranici zaposleni na osobito teškim i za zdravlje i radnu sposobnost štetnim radnim mjestima
2. osiguranici kojima nakon određenih godina života, zbog naravi i težine posla, fiziološke funkcije organizma opadaju u toj mjeri da onemogućavaju daljnje uspješno obavljanje tog posla
3. osiguranici – osobe s invaliditetom: osobe oboljele od distrofije i srodnih mišićnih i neuromišićnih bolesti, oboljeli od paraplegije, cerebralne i dječje paralize, multiple skleroze i srodnih bolesti, slijepe osobe, gluhe osobe, gluhoslijepe osobe, osobe oboljele od reumatoidnog artritisa i drugih sustavnih upalnih bolesti zglobova i vezivnog tkiva (ankilozantni spondilitis, psorijatični artritis, seronegativni artritis, sistemski eritemski lupus, sklerodermija i polimiozitis/dermatomiozitis), osobe kod kojih postoje funkcionalni poremećaji zbog kojih se ne mogu samostalno kretati bez uporabe invalidskih kolica te osobe s Downovim sindromom.

Članak 2.

Ovim se Zakonom uređuje sljedeće:

1. radna mjesta i zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem
2. staž osiguranja s povećanim trajanjem osiguranika – osoba s invaliditetom iz članka 1. točke 3. ovoga Zakona
3. snižavanje dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu
4. postupak i vođenje evidencija o radnim mjestima i zanimanjima odnosno osiguranicima kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem
5. nadzor, financiranje i prekršajne odredbe.

Članak 3.

(1) Osiguranicima iz članka 1. ovoga Zakona staž osiguranja računa se s povećanim trajanjem i snižava dobna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(2) Osiguranicima iz članka 1. ovoga Zakona računa se staž osiguranja s povećanim trajanjem ako su zaposleni s punim radnim vremenom ili sa skraćenim radnim vremenom, koje se prema općem propisu kojim se uređuju radni odnosi i kolektivnom ugovoru smatra kao zaposlenje s punim radnim vremenom.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, osiguraniku – osobi s invaliditetom iz članka 1. točke 3. ovoga Zakona računa se staž osiguranja s povećanim trajanjem i po osnovi zaposlenja s nepunim radnim vremenom.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka staž osiguranja s povećanim trajanjem računa se tako da se rad s nepunim radnim vremenom preračuna u staž za puno radno vrijeme i staž osiguranja s povećanim trajanjem utvrdi prema ostvarenom stažu osiguranja svedenom na puno radno vrijeme.

II. RADNA MJESTA, ZANIMANJA I OSIGURANICI KOJIMA SE STAŽ OSIGURANJA RAČUNA S POVEĆANIM TRAJANJEM

POGLAVLJE I.
RADNA MJESTA NA KOJIMA SE STAŽ OSIGURANJA RAČUNA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Članak 4.

Osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem jesu radna mjesta na kojima postoje štetni utjecaji na zdravstveno stanje i radnu sposobnost zaposlenika, unatoč tome što su primijenjene opće i posebne zaštitne mjere utvrđene propisima o zaštiti na radu.

ODJELJAK 1.
U ŽELJEZARAMA

Članak 5.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta u željezarama utvrđuju se radna mjesta talioničara i ljevača u čeličanama.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka računa se u staž osiguranja kao 14 mjeseci.

ODJELJAK 2.
U LJEVAONICAMA

Članak 6.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta u ljevaonicama utvrđuju se:

1. radna mjesta zaposlenika koji rade na čišćenju odljevaka visećim, stabilnim i ručnim brusilicama, ručnoj izradi kalupa, ručnom istresanju odljevaka te izbijanju jezgara ručno i pneumatskim alatima

2. radna mjesta zaposlenika koji rade na pripremi i preradi kalupnih mješavina, taljenju, lijevanju, istresanju na istresnoj rešetki te izradi jezgara hladnim postupkom

3. radna mjesta zaposlenika koji rade na čišćenju odljevaka (osim brušenjem); na poluautomatskoj izradi kalupa; na izradi jezgara toplim postupkom; na vatrostalnom održavanju peći i lonaca za lijevanje i na ručnoj manipulaciji teretom

4. radna mjesta brigadira u pogonu ljevaonice i čistionice.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka računa se kao 14 mjeseci.

ODJELJAK 3.
U PROIZVODNJI STAKLA

Članak 7.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta u proizvodnji stakla utvrđuju se:

1. radna mjesta zaposlenika koji rade na nabiranju staklene mase i staklopuhača na ručnom oblikovanju staklenih proizvoda

2. radno mjesto rukovatelja strojevima s najmanje šest sekcija i dvostrukom kapi

3. radna mjesta zaposlenika koji rade na ručnoj i nemehaniziranoj pripremi i ubacivanju smjese u staklarsku peć.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. točke 1. ovoga članka računa se kao 16 mjeseci.

(3) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnom mjestu iz stavka 1. točke 2. ovoga članka računa se kao 15 mjeseci.

(4) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. točke 3. ovoga članka računa se kao 14 mjeseci.

ODJELJAK 4.
U POMORSKOJ BRODOGRADNJI

Članak 8.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta u pomorskoj brodogradnji utvrđuju se:

1. radna mjesta zaposlenika koji rade na čišćenju hrđe i premazivanju brodskih elemenata u brodskom trupu

2. radna mjesta brodomontera na predmontaži i montaži brodskog trupa

3. radno mjesto brodoskelara

4. radna mjesta elektrozavarivača na ručnom elektrozavarivanju i žlijebljenju na predmontaži, montaži i na opremanju brodskog trupa

5. radna mjesta plinskog rezača (ručno) i ravnača brodskih elemenata na predmontaži i montaži brodskog trupa te na opremanju broda

6. radna mjesta zaposlenika koji rade s pneumatskim alatima na predmontaži i montaži brodskog trupa te na opremanju broda

7. radna mjesta brodocjevara i brodokotlara na brodu

8. radno mjesto brodoizolatera na brodu

9. radno mjesto brodoličioca na brodu

10. radno mjesto brodobravara – limara na brodu

11. radno mjesto strojomontera na brodu.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka računa se kao 14 mjeseci.

ODJELJAK 5.
U PROIZVODNJI NAFTE

Članak 9.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta u proizvodnji nafte utvrđuju se:

1. radna mjesta klinaša na bušenju i klinaša na remontu

2. radna mjesta tornjaša na bušenju i tornjaša na remontu

3. radna mjesta vođe smjene i pomoćnika vođe smjene na bušenju i remontu

4. radno mjesto motorista na bušenju.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka računa se kao 15 mjeseci.

(3) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga članka računa se kao 14 mjeseci.

ODJELJAK 6.
U PROIZVODNJI KOMPLEKSNIH
DUŠIČNO-FOSFORNO-KALIJEVIH (NPK) UMJETNIH GNOJIVA

Članak 10.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta u proizvodnji kompleksnih dušično-fosforno-kalijevih (NPK) umjetnih gnojiva utvrđuju se radna mjesta rukovatelja reaktorom i pomoćnika rukovatelja reaktorom.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka računa se u staž osiguranja kao 14 mjeseci.

ODJELJAK 7.
U PROIZVODNJI GRAĐEVNOG MATERIJALA

Članak 11.

(1) Kao osobito teško i za zdravlje i radnu sposobnost štetno radno mjesto u proizvodnji građevnog materijala utvrđuje se radno mjesto pekača klinkera.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnom mjestu iz stavka 1. ovoga članka računa se u staž osiguranja kao 14 mjeseci.

ODJELJAK 8.
U GRAĐEVINARSTVU

Članak 12.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta na probijanju tunela utvrđuju se radna mjesta bušača, minera – palitelja mina, utovarivača i pomoćnih zaposlenika koji na radovima u tunelu provedu najmanje 80 % stvarnog radnog vremena tijekom godine.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka računa se u staž osiguranja kao 14 mjeseci.

Članak 13.

(1) Kao osobito teško i za zdravlje i radnu sposobnost štetno radno mjesto na gradnji i održavanju dalekovoda utvrđuje se radno mjesto visinskog montera na izgradnji i/ili održavanju dalekovoda napona 110 kV i više.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnom mjestu iz stavka 1. ovoga članka računa se u staž osiguranja kao 15 mjeseci.

ODJELJAK 9.
U GEOLOŠKIM I RUDARSKIM ISTRAŽIVANJIMA

Članak 14.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta u geološkim i rudarskim istraživanjima utvrđuju se radna mjesta bušača istražnog bušenja i bušača injektirca.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka računa se u staž osiguranja kao 14 mjeseci.

ODJELJAK 10.
U PROMETU

Članak 15.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta u željezničkom prometu utvrđuju se:

1. radna mjesta strojovođe električnih vučnih i dizelskih vučnih vozila za prugu

2. radna mjesta rukovatelja manevre i manevrista

3. radno mjesto prometnika vlakova u ranžirnim (ranžirno-rasporednim) stanicama s obujmom rada većim od 250 kola prerađenih prema tipu I. i II. u jednoj turnusnoj smjeni prosječno tijekom godine i brojem vlakova u dolazu, (prolazu), odlazu većim od 32 vlaka u jednoj turnusnoj smjeni prosječno tijekom godine, kao i u rasporednim stanicama s preradom kola prema tipu I. i/ili II. u kojima u jednoj turnusnoj smjeni prosječno tijekom godine prođe više od 160 vlakova (u odlazu/dolazu/prolazu)

4. radno mjesto prometnika vlakova koji regulira promet s postavnice

5. radno mjesto strojovođe na manevarki

6. radno mjesto pomoćnika strojovođe

7. radno mjesto prometnika vlakova u stanicama kroz koje prođu 32 i više vlakova u jednoj turnusnoj smjeni prosječno tijekom godine

8. radno mjesto pregledača vagona

9. radno mjesto skretničara koji neposredno (ručno na licu mjesta) rukuje skretnicama u stanicama s 32 i više vlakova u jednoj turnusnoj smjeni zaposlenika prosječno tijekom godine.

(2) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnom mjestu iz stavka 1. točke 1. ovoga članka računa se u staž osiguranja kao 16 mjeseci.

(3) Svakih 12 mjeseci provedenih na radnim mjestima iz stavka 1. točaka 2. do 9. ovoga članka računa se u staž osiguranja kao 14 mjeseci.

(4) Pod postavnicom iz stavka 1. točke 4. ovoga članka podrazumijeva se poseban objekt ili dio objekta za smještaj logike signalno-sigurnosnog uređaja stanice i signalno-komandnog stola putem kojega otpremnici vlakova na postavnici reguliraju kretanje vlakova i manevarsku vožnju.

(5) Osnova za utvrđivanje broja vlakova je prosječan broj vlakova iz vrijedećih voznih redova u kalendarskoj godini, a za utvrđivanje broja prerađenih kola prema tipu I. i II. služi službena dokumentacija o broju ostvarene prerade kola prema tipu I. i II. u određenoj stanici tijekom iste godine.

(6) Broj vlakova utvrđuje se tako da se jedan dolazak vlaka u stanicu, kao krajnju stanicu vlaka, računa kao dva vlaka, jedan odlazak vlaka iz stanice kao polazne stanice vlaka računa se kao dva vlaka, jedan prolazak vlaka koji se u stanici zaustavlja kao jedan vlak, jedan prolazak vlaka kroz stanicu bez zaustavljanja kao jedan vlak.

(7) Osnova za utvrđivanje broja vlakova je vozni red za proteklu kalendarsku godinu.

Članak 16.

(1) Kao osobito teška i za zdravlje i radnu sposobnost štetna radna mjesta u cestovnom prometu utvrđuju se:

1. radno mjesto vozača teretnog vozila nosivosti jednake ili veće od 7,5 tona